

BIBLICKÉ ÚKOLY

3. čtvrtletí

1963

<i>Eva</i>	<i>Anna</i>
<i>Sára a Agar</i>	<i>Jezábel</i>
<i>Rebeka</i>	<i>Ester</i>
<i>Ráchel a Lia</i>	<i>Maria, matka Ježíšova</i>
<i>Maria</i>	<i>Maria a Marta</i>
<i>Raab — Debora</i>	<i>jiné ženy prvotní církve křesťanské</i>
<i>Rut</i>	

Úvod: Matka je tvůrkyní domova. V jejích rukou se formují charaktery dětí, které se mají stát účastníky vyššího a nesmrtelného života. Matka slouží Bohu tím, že chápe a plní své úkoly, které jsou jí svěřeny. Ať vychovává své děti tak, aby z nich byly užiteční členové lidské společnosti. Kéž by ženy poznaly tuto svou zvláštní úlohu a kéž by v báni Boží a v Boží síle splnily svůj životní úkol!

1. ÚKOL — DNE 6. ČERVENCE 1963

Eva

Zlatý verš: 1. Mojž. 2, 18.

První lidé vyšli z ruky Stvořitele jako dokonalé a šťastné bytosti. Bůh je obdařil svobodnou vůlí, aby jej mohli milovat z touhy svého vlastního srdce. I poslušnost měla být dobrovolně přinešeným darem. Tato svobodná vůle dosahovala v sobě samozřejmě také možnost rozhodnouti se pro zlo. Bůh si však přál, aby ocenili v plné svobodě spravedlnost jeho požadavků a aby poznali moudrost a lásku, která se projevuje v jeho díle.

STVOŘENÍ EVY

1. K čemu se rozhodnul Bůh ve své péči a dobrotě?
1. Mojž. 2, 18—20.

Člověk nebyl stvořen k tomu, aby žil sám; měl být společenským tvorem. Bez rovnocenného druhu nebyl by pro něj ráj a plnění úkolů v Edenu dokonalým štěstím. Ani společenství s anděly nemohlo by uspokojit jeho touhu po soucitu a po pochopení jeho osobitosti. Nebylo tu rovnocenné bytosti, která by jej mohla milovat a být jím milována.

2. Jak uskutečnil Bůh své předsevzetí? 1. Mojž. 2, 21, 22.

Bible podává zprávu o stvoření ženy zcela jednoduše. Tato zpráva měla však veliký význam pro Aamu i pro budoucí lidské pokolení. Eva byla stvořena z jednoho žebra z boku Aamova. To znamená, že neměla nad ním vládnout, a zase naopak, že Adam ji neměl považovat za méněcennou. Měla stát vedle něho jako stejnorodá bytost, s ním spolupůsobit, být jím milována a chráněna. Ona byla částí muže, kost z kostí jeho a tělo z těla jeho, jeho druhé já.

PRVNÍ UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ V RÁJI

3. Co řekl Adam, když mu Bůh přivedl jeho životní družku? 1. Mojž. 2, 23.

Adam přijal Evu s radostným údivem. Poznal v ní Bohem darovaný doplněk svého života. Od té chvíle miloval Evu jako svůj vlastní život. K Efezským 5, 28 je napsáno: „Kdo miluje ženu svou, sebe samého miluje.“

4. Kterými slovy poukazoval apoštol Pavel na úzký vztah mezi manžely? Efez. 5, 28.

5. Jak zdůraznil Ježíš svatost manželského svazku? Mat. 19, 3—6.

Tato slova svědčí o nejhlubší tělesné a duševní jednotě muže a ženy, kterou určil sám Bůh.

6. Jaký ideální domov byl dán darem prvním manželskému páru? 1. Mojž. 2, 15.

Všechno, co učinil Bůh, bylo dokonale krásné. A přece prvním lidem dal Stvořitel zvláštní důkaz své lásky tím, že jim vyhradil nádhernou zahradu, kde měli bydlet.

POKUŠENÍ A PÁD

7. Které omezení bylo uloženo obyvatelům Edenu? 1. Mojž. 2, 16. 17.

Adam a Eva byli varováni před hrozcím nebezpečím. Nebeští poslové je seznámili s pádem satana i s jeho úklady a snahou pokoušet první lidi a odvésti je od Boha.

8. Co mluvil k Evě hlas při vhodné příležitosti? 1. Mojž. 3, 1.

9. Jaký postoj zaujala Eva vůči hadu a zakázanému ovoci? 1. Mojž. 3, 2—6.

V tomto krátkém rozhovoru snažil se satan zasít do srdce člověka pochybnost o Boží lásce a spravedlnosti. Lstivost, s jakou převrací Boží dobré chtění a pak žalování na Boha, dává nám poznat jeho strašnou činnost. On je vskutku „vražedníkem od počátku“. Slibné výhledy Evu okouzly. Vyhovovaly jejímu citu a její touze po moudrosti a rovnosti Bohu. Pokušení Evy bylo podobné pokušení Pána Ježíše na poušti. I Kristu nabízel satan lehčí cestu, ale Spasitel se v přísné poslušnosti podřídil slovu Božímu, zatím co Eva zklamala a šla svou vlastní cestou.

10. Co se stalo bezprostředně po přestoupení Božího příkazu? 1. Mojž. 3, 7.

Láska a pokoj, který vládl mezi Bohem a lidmi, zmizel. Na jeho místo nastoupil pocit viny, bázeň před budoucností a nahota duše. Zmizelo i roucho světla, které je obkličovalo. Aby je nahradili, udělali si přikrytí. Nemohli přece vstoupit neoblečení před Boží tvář a před svaté anděly.

11. Co odpověděli Adam a Eva Bohu, když je volal k odpovědnosti? 1. Mojž. 3, 12. 13.

Když je Bůh nyní volal k odpovědnosti, snažil se Adam svalit vinu částečně na Boha a částečně na svou ženu. Žena opět svalila vinu na hada. Bylo to nepřímé obviňování Boha: „Proč jsi stvořil hada? Proč jsi mu dovolil přijít do ráje?“ Tím chtěla Boha činit odpovědným za její selhání a za pád do hříchu.

Veškerá samospravedlnost však pochází od otce lží a projevuje se u všech synů a dcer Adamových. Vyznání *tohoto* druhu, které je bez uznání vlastního hříšného počínání, nepochází od Ducha svatého a nelíbí se Bohu. Pravé pokání učí člověka uznat svou vinu a přiznat ji bez klamu a pokrytectví.

PRVNÍ PROROCTVÍ PÍSMÁ SVATÉHO

12. Která Boží slova naplnila Evu a Adama novou nadějí, dříve než bylo nad nimi vyneseno zlořečenství? 1. Mojž. 3, 15.

Od oněch dnů je tu boj mezi Kristem a satanem a v tomto boji je i církev Kristova. Na Golgatě zvítězil Kristus cele nad satanem. Satan prohrál svůj život a dle proroctví bude při konečném Božím soudu zničen.

13. Co bylo vloženo na Evu pro její přestoupení zákona Božího? 1. Mojž. 3, 16.

Eva byla dokonale šťastna ve svém rajském domově po boku svého manžela. Její pokus povýšit se nad své původní Bohem určené místo přinesl jí škodu místo zisku.

14. Co se praví o Evě po jejím vyhnání ze zahrady Eden? 1. Mojž. 4, 1. 2; 5, 3 .4.

„Obdržela jsem muže na Hospodinu!“ Hebrejský text zní doslovně: „Získala jsem muže, Pána.“ Když držela Eva na svých loktech prvorozeného, vzpomněla si na zaslíbení dané v 1. Mojž. 3, 15 a chovala naději, že tento je zaslíbený Vykupitel. Byla to marná naděje! Její vroucí touha po splnění tohoto Božího zaslíbení přešla v srdcervoucí zklamání. Dítě, očekávané s velkými nadějemi, se stalo prvním bratrovrahem.

Kromě těchto krátkých biblických zpráv nevíme nic o životě matky lidského pokolení po vyhnání ze zahrady Eden. Eva si ani nebyla vědoma dalekosáhlých následků své neposlušnosti. Její hřích však otevřel bránu, kterou proudila do světa povodeň žalu. Měli bychom si z toho vzít poučení pro sebe. Kdo dovede změřit v okamžiku přestoupení všechny strašné následky, které přinese jeho chybný krok?

K přemýšlení: Žádná samospravedlnost si nemůže poskytnout ochranu. Tu nám může dát jen roucho spravedlnosti Kristovy.

Sára a Agar

Zlatý verš: Žid. 11, 11.

Zkaženost lidstva byla tak velká, že se Bůh rozhodl zničit svět potopou. Jen Noe a jeho rodina byli zachováni pro svou spravedlnost a stali se praotci světa po potopě. Po mnoha letech, když Abrahám a Sára žili v Ur Kaldejských, upadlo již mnoho lidí opět do pohanství. Modloslužba a mnohoženství získalo převahu. Přesto však víra v Boha nezhasla úplně. Abrahám byl vyvolen za dědice zaslíbení. Aby se Boží úmysl mohl naplnit, byl vyzván, aby opustil svou vlast a své příbuzenstvo a šel do vzdálené země. Sára, jeho věřící manželka (1. Petra 3, 5. 6) mu stála věrně po boku v jeho odvážném činu.

Z UR KALDEJSKÝCH

1. Kam se odebrali ze své vlasti Abrahám, Sára a jejich doprovod? 1. Mojž. 11, 26—32.

Byla to cesta dlouhá 1280 km. V Cháran, významném městě Mezopotámie, se pak usadili na několik let. Během tohoto styku přišli skrze Abraháma a Sáru někteří lidé k víře v pravého Boha. Tito se spojili s rodinou patriarchy, zůstali s nimi a doprovázeli je do zaslíbené země jako služebníci při jejich početných stádech.

2. K čemu byl vyzván Abrahám po smrti svého otce? 1. Mojž. 12, 1. 4. 5.

Hlas Boží mu přikázal opustit otcův hrob a jít dále. Jeho bratr Náchor a jeho rodina ulpěli na své vlasti a zůstali na místě. Kromě Sáry, manželky

Abrahámovy, rozhodl se jen Lot, syn dávno již zemřelého Hárana, že bude sdílet poutnický život patriarchy. Přesto však to byl velký zástup, který vytáhl z Mezopotámie. Abrahám již vlastnil velká stáda dobytka a ovcí a mnoho služebnictva. Vyšel ze země svých otců, aby se již nikdy do ní nevrátil.

3. Co povzbudilo Abraháma, aby pokračoval ve své nebezpečné cestě? 1. Mojž. 12, 1—3; Žid. 11, 8.

V KANAĀNU A V EGYPTĚ

4. Co učinil Abrahám, když nastal hlad v zemi kananejské? 1. Mojž. 12, 10.

5. Jaké obavy měli Abrahám a Sára v Egyptě? Co vykazovali svým chováním? 1. Mojž. 12, 11 až 13.

Za svého pobytu v Egyptě nebyl Abrahám prost lidských slabostí a nedokonalostí. Zapřel, že Sára je jeho manželka. Projevil tím nejen určitou neupřímnost, ale také nedostatek víry ve vedení Boží, které jej mohlo ochránit ve všech těžkostech. Tato slabost víry byla protikladem jeho obvyklého postoje k Bohu. On se sice domníval, že se neprohřešil přímou lží, když vydával Sáru za svou sestru, neboť ona byla skutečně jeho nevlastní sestrou (1. Mojž. 20, 12). Toto zatajení pravého poměru mezi nimi bylo vědomým klamáním. Takovéto odchýlení se od přísne upřímnosti nemohlo mít Boží schválení.

6. Jaké strašné následky mělo Abrahámovo uchýlení se od pravdy? 1. Mojž. 12, 14—20.

Abrahámův nedostatek víry uvedl Sáru v tím větší nebezpečí. Egyptský král, který slyšel o její kráse, dal si ji přivést do svého paláce a chtěl si ji vzít za ženu. Ve svém velkém milosrdenství chránil Bůh

Sáru tím, že navštívil královskou rodinu svými soudy. Tímto způsobem se dověděl farao pravdu o Sáře. Pokáral Abraháma pro jeho neupřímnost a dal mu zpět jeho manželku. Zahanbení a pokoření museli ze-
mi opustit.

SÁRA A JEJÍ SLUŽEBNÁ

7. Jak se choval Abrahám vůči Božimu zaslíbení, když čas míjel a on neměl žádného syna? 1. Mojž. 15, 2. 3.

Abrahám už uvažoval o tom, že všechno své jmění dá svému věrnému služebníkovi Eliezerovi. Bůh mu však dal ujištění, že jeho vlastní syn bude dědicem.

8. Jaký návrh dala Sára Abrahámovi, když pomí-
nula další čekací lhůta? 1. Mojž. 16, 1. 2.

Sára to považovala za nemožné, aby ještě v tak vysokém stáří mohla mít dítě. Podle jejího mínění by se mohl splnit Boží úmysl i tak, kdyby Abrahám si vzal jednu z jejích služebných jako druhou manželku. Mnohoženství bylo tehdy tak všeobecným zvykem, že nebylo vůbec pocítováno jako něco nesprávného. Nicméně to bylo přestoupení zákona Božího a v takových rodinách byly často hádky a nepokoje. Abrahámovo manželství s Agar mělo zlé následky nejen pro jeho rodinu, ale také pro budoucí pokolení.

9. Jaké těžkosti přinesl do domu Abraháмова sňatek s Agar? 1. Mojž. 16, 5. 6.

10. Co prožila Agar u studnice na poušti? 1. Mojž. 16, 7—13.

„Při cestě Sur!“ Agar šla cestou do své egyptské vlasti již několik dní. (1. Mojž. 25, 18; 1. Sam. 15, 7.) Nyní se musela z Božího příkazu vrátit a pokorit

se před Sárou. Při narození Izmaele bylo Abrahámovi 86 let, Sára byla o 10 let mladší. Během přístích třinácti let se vžili do myšlenky, že Izmael je zaslíbeným dědicem. 1. Mojž. 17, 1. 18.

ZASLÍBENÍ A JEHO NAPLNĚNÍ

11. Jaké zaslíbení bylo znovu dáno Abrahámovi, když bylo Sáře 90 let? 1. Mojž. 17, 15—17. 19.

Znamením naplnění této smlouvy měla být změna jeho dosavadního jména Abram na Abrahám, což znamená „otec mnohých národů“ (1. Mojž. 17, 9). Jméno jeho manželky Sarai mělo být změněno na Sára, což znamená „kněžna“. Boží výrok zněl: „Požehnám ji a bude v národy; králové národů z ní vyjdou.“

12. Jak vyjádřila Sára svou radost nad narozením Izáka? 1. Mojž. 21, 1. 6. 7.

13. Čím byl narušen klid rodiny, když byl Izák odstaven? Jaké následky to mělo? 1. Mojž. 21, 8—14.

Ačkoliv Izmael musel opustit svůj otcovský dům, naplnilo se přece na něm milostivé Boží zaslíbení (1. Mojž. 16, 10). Jeho potomci, Izmaelité, stali se velkým národem. Mnozí Arabové označují ještě dnes Izmaele za svého slavného předka. Sára zemřela, když bylo Izákovi 37 let, a byla pohřbena v jeskyni naproti Mamre. (1. Mojž. 23, 1. 19).

DVA ZÁKONY

14. Co znázorňuje příběh Sáry, Agar a jejich synů? Gal. 4, 22—31.

Izmael, syn nevolnice, byl zrozen podle těla. Zde se lidský rozum pokoušel splnit Boží zaslíbení. Izmael se tím stal svědectvím „skutků“ bez víry, symbolem

staré smlouvy. Po vejití do Palestíny čekali Sára i Abrahám 25 let na uskutečnění smlouvy, aniž by byli dospěli k víře, která všechno přemáhá. Nakonec přece zvítězila jejich víra, když už nebylo žádné naděje; a tuto víru jim mohl Bůh přičísti za spravedlnost. Když se naplnění zaslíbení stalo lidsky nemožné, narodil se Izák. On byl vskutku synem víry a darem Božím. Byl zrozen z ženy, která není nevolnice, ale svobodná. Proto je symbolem nové smlouvy.

K přemýšlení: Důvěřuji Bohu nebo jdu za svými lidskými myšlenkami? Sára i Abrahám vedlí příslušníky své rodiny k uctívání živého Boha. Činím to také tak ve svém domě?

3. ÚLOHA — 20. JÚLA 1963

Rebeka

Základný verš: Prisl. 31, 10—12.

Najdlhšia kapitola prvej knihy Mojžišovej je venovaná sňatku Izáka s Rebekou. Zpráva o príkaze k sňatku, 270 km dlhá cesta s karavánou velblúdiv do Mezopotámie, priateľské prijatie Eliézera a romantické stretnutie oboch mladých ľudí po návrate Eliézera — to všetko nám podáva živý obraz orientálnych zvykov onej doby. Pod Božou ochranou tu vzniká čistý manželský zväzok. Izákov záujem o Rebeku a jej zasnúbenie s ním je prvou z celého radu potešivých biblických zpráv, kde manželský zväzok je vylíčený vo svojej novej dôstojnosti.

PRÍKAZ ELIÉZEROVI

1. Na čom Abrahámovi v jeho starobe najviac záležalo? 1. Moj. 24, 1—3.

Kananejci sa oddali modloslužbe. Boh zakázal svojmu ľudu sňatky s týmito obyvateľmi, aby zabránil nebezpečenstvu odpadlícva. Preto mal Abrahám s voľbou veriacej manželky pre Izáka veľké staťosti.

2. Aký príkaz dostal Eliézer? Čo musel sľúbiť Abrahámovi? 1. Moj. 24, 4—9.

Abrahám zveril túto vec „svojmu staršiemu služobníkovi“, zbožnému a skúsenému mužovi so zdravým úsudkom, ktorý mu dlhé roky verne slúžil. Izák dôveroval múdrosti a láske svojho otca a prenechal mu túto záležitosť. Pevne veril, že Boh to bude všetko riadiť.

V MEZOPOTÁMII

3. O čo prosil Eliézer Boha, keď došiel do mesta Cháran? 1. Moj. 24, 10—14.
4. Ako vypočul Pán modlitbu Eliézerovu? 1. Moj. 24, 15—21.

Sotva modlitba odznela, už bolo zrejmé i vypočutie. Medzi mladými ženami, ktoré sa zišli ku studni, bola jedna, ktorá svojím zdvorilým chovaním upútala pozornosť Eliézera. Jej ochota postarať sa o cudzinca a jeho dobytok svedčila o pilnosti, o láskavom srdci a o statočnej energickej povahe. Keď ju Eliézer bohate odmenil za jej láskavosť, spýtal sa na jej príbuzenstvo. Keď sa dozvedel, že je dcérou Abrahámovho bratenca, sklonil sa vďačne pred Božím vedením a vzýval Hospodina.

5. Popíš priebeh Eliézerovej návštevy u Betuela! 1. Moj. 24, 22—56.
6. Čo odpovedala Rebeka na návrh sňatku s Izákom? Ako sa rozlúčila so svojim domovom? 1. Moj. 24, 57—60.

DOMOV REBEKY A IZÁKA

7. Vylíč stretnutie Rebeky s Izákom! 1. Moj. 24, 62—67.

V pevnej viere, že Boh najlepšie rozhodne, modlitbne čakal Izák Eliézera i svoju nevestu. Toto manželstvo, ako nám ho líči Písmo sväté, je krásnym obrazom rodinného šťastia, ktoré spočívalo na Božom požehnaní. Ak je niečo, o čom máme starostlivo uvažovať a pri čom máme hľadať Božiu radu i pokyny, potom je to uzavretie manželstva. Ani dnes nie je toto menej dôležité než kedysi, lebo má rozhodujúci vplyv na šťastie celej rodiny.

8. Ako sa splnila nádej Rebeky, ktorá čakala dvadsať rokov na dieťa? 1. Moj. 25, 20. 24.

Rebeka sa musela naučiť podobne ako Abrahám a Sára, že dietky zaslúbenia sú vo zvláštnom zmysle darom Božím, k dosiahnutiu ktorého sa predpokladá očakávanie plné dôvery v splnenie Božieho prísľubu.

9. Čo sa hovorí o jej dvoch synoch? Ako sa k nim rodičia chovali? 1. Moj. 25, 27. 28.

Nerozumné nadržovanie rodičov malo neblahé následky. Otec mal svojho miláčka a matka tiež. To spôsobilo medzi bratmi rozdelenie a nepriateľstvo. Cez celé stáročia vládlo toto nepriateľstvo medzi Izraelitmi a potomkami Ezaua, Edomitskými.

10. Čím spôsobil Ezau svojim rodičom veľkú starosť a bolesť? 1. Moj. 26, 34. 35; 27, 46.

Kto chce mať neskalenú radosť, musí usilovať o nebeské požehnanie na všetko, čo má a čo koná. Neposlušnosť voči Bohu prináša bolesť mnohým srdciam i domovom.

KLAM A JEHO TRPKÉ NÁSLEDKY

11. Čo zjavil Boh Rebeke pred narodením oboch synov? 1. Moj. 25, 21—23.

12. Aký úmysel mal Izák s Ezauom? 1. Moj. 27, 1 až 4.

Roky sa míňali. Izák, starý a slepý, očakával, že už skoro zomrie. Rozhodol sa, že už nebude ďalej odkladať a svojmu staršiemu synovi udeľí požehnanie. Nakoľko však vedel o Rebeke a Jákobovom odpore, umienil si, že tento slávnostný obrad urobí tajne. Požehnanie pre prvorodeného obsahovalo predovšetkým právo byť kňazom domu a hlavou rodiny.

13. K čomu prinútila Rebeka svojho syna Jákoba, keď sa dozvedela o Izákovom úmysle s Ezauom? 1. Moj. 27, 6—10.

Rebeka uhádla Izákov úmysel. Bola presvedčená, že hodlá jednáť proti tomu, čo jej Boh zjavil ako svoju vôľu. Izák bol v nebezpečí, že si privolá Božiu neľúbosť a že vylúči mladšieho syna z postavenia, ku ktorému ho povolal Boh. Nepodarilo sa jej prinútiť svojho muža k zmene názoru. Rozhodla sa pre lož.

14. Aké následky malo pre celú rodinu oklamanie starého Izáka? 1. Moj. 27, 41—45.

Trpko oľutovala zlú radu, ktorú dala svojmu synovi. Stala sa príčinou toho, že bol od nej odlúčený.

Nikdy viac ho už nevidela. Aj Jákob mal výčitky svedomia od chvíle, keď lstivo dostal právo prvoro-
dské. Prehrešil sa proti svojmu otcovi, proti bra-
tovi, proti sebe samému i proti Bohu. Po celý život
ho tlačila vina tohoto okamžiku. Kým bol Izák hlboko
skľúčený, keď boli jeho plány zmarené, prechovával
v sebe Ezau za desatročia nenávisť proti Jákobovi,
ktorý ho oklamal. (1. Moj. 27, 33—35).

K premýšľaniu: Líšim sa i ja svojou zdôri-
lostou a láskavosťou od iných ľudí, ako sa líšila Re-
beka, keď ju pozoroval Eliézer? Ako môžu veriaci
rozsievať zlo a očakávať, že z toho vzíde dobré ovo-
cie? Aká škoda vzniká, keď rodičia stoja vo výchove
detí proti sebe a nemajú spoločný plán a cieľ?

4. ÚKOL — DNE 27. ČERVENCE

Ráchel a Lía

Zlatý verš: 1. Mojž. 29, 20.

Na radu své matky oklamal Jákob téměř slepého
otce a nepřítomného bratra, aby dosáhl otcovského
požehnání a prvorozenského práva. Jákob se bál hně-
vu Ezauova, který mu vyhrožoval zabitím. Uposlechl
rady svých rodičů a šel 720 km severně do Cháran-
k přibuzným své matky. Asi 97 let uplynulo od doby,
kdy Eliezer podnikl tutéž cestu, aby získal Rebe-
ku za manželku pro Izáka.

JÁKOB POTKÁVÁ RÁCHEL

1. S kým a o čem hovořil Jákob u studnice v blízkosti cíle své cesty? 1. Mojž. 29, 1—6.

2. Vylič setkání Jáкова s Ráchel! 1. Mojž. 29, 9 až 12.

Kdysi jako i dnes byla na Středním východě studnice shromaždištěm pro všechny pastýře a cestující. Tam napájeli stáda. I u bohatých a vznešených rodin bývalo zvykem, že synové a dcery hlídali stáda svého otce. U studnice blízko Cháran potkali se bratranec se sestřenicí po prvé ve svém životě. Ráchel byla nejen krásnou, ale také laskavou a ochotnou dívkou, kterou si Jákob zamiloval.

3. Jaký návrh dal Lában Jákovovi po určité době? 1. Mojž. 29, 13—15.

4. Jakou dohodu učinili Lában a Jákob? 1. Mojž. 29, 16—19.

L É T A V C H Á R A N

5. Co ulehčilo Jákovovi jeho službu u Lábanu? 1. Mojž. 29, 20.

Jákob byl hotov k službě. Biblická zpráva svědčí o jeho hluboké lásce a velké obětavosti.

6. Co zjistil Jákob ráno po svatbě? 1. Mojž. 29, 21 až 23.

7. Jak se zachoval Jákob k tomuto podvodu? Jak byla věc urovnána? 1. Mojž. 29, 25—28.

Jákob sklízel to, co zasel. On, který oklamal, stal se nyní sám obětí klamu. Lakotný Lában uklidnil chytře Jáкова slibem, že mu na konci sedmidenní svatební slavnosti dá také Ráchel za manželku. Nechtě měl nyní Jákob podle tehdejšího zvyku dvě ženy. Následek toho byly mnohé mrzutosti a starosti.

8. Jaký vztah byl mezi oběma manželkami? 1. Mojž. 30, 1.

Lía přirozeně poznala, že není tak milována jako Ráchel. 1. Mojž. 29, 31, 33. Lía se účastnila podvodu. Proto ji Jákob nemohl nikdy tak milovat jako Ráchel.

9. Kolik dětí porodila Lía? 1. Mojž. 30, 20. 21.

Boží úmysl nemůže být zmařen. Bůh může ve své prozřetelnosti i z lidské nedokonalosti dát vzejít dobrému. Lía, žena nežádoucí, se tu objevuje jako ctitelka pravého Boha a jako dobrá matka. Jednomu z jejích synů, Judovi, připadlo vůdcovství mezi bratřími. Když Jákob krátce před svou smrtí žehnal svým synům, bylo největší požehnání, požehnání prvorozenské, uděleno Judovi. Mezi potomky Judovými nacházejí se králové David a Šalomoun a „Lev z kmene Juda“ — Ježíš Kristus.

JÁKOBŮV NÁVRAT DO KANAÁNU

10. Kam se odebral Jákob se svou rodinou, když si odsloužil 20 let u Lášana? 1. Mojž. 31, 1—7. 17 až 20.

11. Co vytýkal Lášan Jákobovi a jeho ženám, když je dohonil? 1. Mojž. 31, 26—35.

Bohové neboli „terafim“ byli malí domácí bůžkové, kterých se používalo jako dárků nebo předmětů uctívání. Písmo je označuje za ohavnost. Tím, že Ráchel svou chytrostí znemožnila odkrytí krádeže, napodobila lstivé způsoby svého otce i manžela.

12. K čemu vybídl Jákob všechny příslušníky rodiny, dříve než s nimi vstoupil do Kanaánu? 1. Mojž. 35, 2—4.

Jákob se rozhodl, že očistí svůj dům od poskvrny modloslužby, dříve než se odebere na svaté místo. Když přemýšlel o předivném Božím vedení, bylo jeho srdce dotčeno. On poznal svou povinnost jako kněz rodiny, že má členy své rodiny připravit na setkání s Bohem. V odložení cizích bohů a v očištění svého srdce viděl nejúčinnější způsob, jak se mohou v Bet-hel všichni zapojit k uctívání Boha.

ZTRÁTA MILOVANÉHO ČLOVĚKA

13. Kdo zemřel krátce po vstupu do Kanaánu? 1. Mojž. 35, 8 .16—20.

Debora, která pracovala 125 let v rodině Rebeky a jejich dětí, byla zde pohřbena. Ráchel zemřela při narození Benjamína blízko Betléma. To zvláště hluboce sklíčilo Jákobu, neboť jeho láska k Ráchel byla hluboká. Na její památku postavil kamenný sloup nad jejím hrobem, který po staletí označoval cestu poutníkům. Viz. 1. Sam. 10, 2.

14. Které další zmínky o Jákovových dvou ženách nacházíme v Písmě svatém? 1. Mojž. 48, 7; 49, 31; Jer. 31, 15. 16; Mat. 2, 17. 18.

Když Jákob před svou smrtí žehnal svým synům, vzpomínal něžnými slovy na Ráchel i Líu. O tisíc let později bylo město Ráma v blízkosti hrobu Ráchel táborem židovských zajatců na cestě do tvrdého zajetí babylónského. Od té doby je Ráchel zobrazována jako plačící nad osudem svých dětí. Matouš používá tohoto obrazu také pro zmordování nemluvnátek betlémských. Nádherné zaslíbení dané Ráchel, že se „navrátí do země nepřátelské“, potěšovalo nesčetné matky v Izraeli.

K přemýšlení: Činím všechno, co je v mých silách, abych učinil svůj domov šťastným? Dříve než Ráchel vešla se svou rodinou do Bethel, přinesli všichni své modly Jákobovi a ten je zakopal. Podle čeho poznám, že jsem se vzdal všech svých model?

5. ÚKOL — DNE 3. SRPNA 1963

Maria

Zlatý verš: Žalm 107, 1. 2.

V úrodné krajině Gesen dařilo se Izraelitům dobře a velmi se tam rozmnožili. To způsobilo u Egyptanů starosti a nelibost. Přátelští Hyksové neboli „pastýřští králové“ byli vypuzeni. Nová dynastie, která o Josefovi nic neslyšela, si Hebrejce zotročila. Za těchto poměrů byli Amram a Jochebed z pokolení Lévi požehnáni třemi dětmi, Marií, Árónem a Mojžíšem.

STRÁŽKYNĚ NA BŘEHU ŘEKY

1. Při které příležitosti se setkáváme se jménem Marie po prvé v bibli? 2. Mojž. 2, 1—4.

Árónovi byli tři roky, když se narodil Mojžíš. Maria musela být o několik let starší. Mojžíšova matka se neodvážila zdržovat se v blízkosti ošatky, aby nebyl ohrožen život dítěte a její vlastní život. Ale jeho sestra Maria stála opodál a dávala zvláště pozor na to, co se bude dít s jejím malým bratříčkem.

2. Jakou otázku položila Maria vhodným způsobem dceři faraónově? Jaký důsledek to mělo? 2. Mojž. 2, 5—9.

Bůh požehnal víru a vynalézavost matky i moudrost opatrné sestry. Mojžíš byl nejen zachován při životě, ale matka jej mohla opět přitisknout na své srdce. Archeologové mají věrohodné důkazy pro názor, že zmíněná zde dcera faraónova, pozdější královna Hatšepsut, nejpozoruhodnější vládkyně Egypta, byla ochránkyní mladého Mojžíše.

BÁSŇKA, HUDEBNICE, PROROKYNĚ

3. Které tři osoby měly podíl na vyvedení Izraele z Egypta? Mich. 6, 4.

Uplynulo 80 let, v kterých o Marii není žádné zprávy. Když však přišla hodina, kdy Bůh chtěl vyvést svůj lid z Egypta, zaujala ona a její bratr Árón zvláštní postavení v Izraeli. Oba vlastnili dar prorocký. Oba byli Bohem vyvoleni, aby s Mojžíšem spolupůsobili při osvobození Izraele.

4. K čemu vedla Maria všechny ženy, když Izrael zakusil u Rudého moře předivné vysvobození? 2. Mojž. 15, 20. 21.

Ruční bubínek, o kterém Písmo hovoří, se užívá v orientě dodnes. Tanec (mužů a žen samostatně, ne ve smíšených párech) byl přirozeným výrazem radosti a byl běžný při náboženských slavnostech.

VZPOURA A POTRESTÁNÍ

5. Proč se vzepřeli Maria a Árón proti Mojžíšovi? Co bylo příčinou jejich vzpoury? 4. Mojž. 12, 1.

Maria si našla příčinu, aby mohla naříkat nad událostmi, které Bůh sám tak zařídil; dala průchod své nespokojenosti. Nelíbil se jí sňatek Mojžíše. Její národní pýchu urazilo to, že si Mojžíš místo hebrejské

ženy vzal ženu z jiného národa. Nezasťírala ani, že Zeforou pohrdá.

Ačkoliv byla manželka Mojžíšova nazývána „mouřeninkou“, byla Madiánkou a takto i potomkem Abraháma. Svým vzhledem se lišila od Hebrejců temnější barvou kůže. Ačkoliv Zefora nebyla Izraelitkou, byla přece ctitelkou pravého Boha.

6. S jakou další obžalobou vystoupila Maria proti svému bratru? 4. Mojž. 12, 2.

Když Mojžíš uposlechl moudré rady svého tchána, vznikla u Árona a Marie obava, že vliv Mojžíšův zastíní jejich postavení v Izraeli. Místo aby přemáhali tuto chorobnou ctižádost, cítili se bezdůvodně opomíjeni. Začali neodpovědně kritizovat.

7. Jaké stanovisko zaujal Pán vůči této neodpovědné kritice? 4. Mojž. 12, 4—9.

Bůh vyvolil Mojžíše a vložil na něj svého Ducha. Svým reptáním se vzepřeli Áron a Maria nejen proti autoritě Mojžíšově, nýbrž i proti Bohu. Byli zavoláni před stánek úmluvy a postaveni tvář v tvář proti Mojžíšovi.

8. Jaké následky mělo ctižádostivé chování Marie? 4. Mojž. 12, 10—12.

Na znamení Boží nelibosti zmizel oblak ze stánku smlouvy a Maria byla stížena malomocenstvím. Áron byl sice malomocenství ušetřen, ale potrestáním Marie se mu dostalo tvrdého pokárání. Nyní byla její pýcha pokořena. Áron vyznal její hřích a žádal úpěnlivě, aby jeho sestra nezemřela touto smrtelnou nákazou.

9. Co řekl Šalomoun o závisti? Přisl. 14, 30, 27, 4.

10. Do které skupiny hříchů je zařazena také závist? Jaký trest očekává ty, kteří pěstují takové zlo? Řím. 1, 29—32; Gal. 5, 19—21.

11. O co prosil Mojžíš Pána? Jakým trestem byla postížena Maria? 4. Mojž. 12, 13—15.

Podle pokynů daných Mojžíšem musel být každý malomocný oddělen. Tak musela i Maria opustit stany. Teprve když byla vyhnána z tábora, spočinulo znamení Boží přízně opět na stánku úmluvy.

12. Jakou zprávu podává Písmo o smrti Marie? 4. Moj. 20, 1.

Maria žila po oné příhodě ještě 38 let a zemřela, kdž jí bylo asi 132 let. Bvlo to asi čtvři měsíce před Árónovou a jedenáct měsíců před Mojžíšovou smrtí. Není to smutné, že posvěcený život Marie byl zatemněn závistí?

K p ř e m ý š l e n í : Co si mám uvědomit, když jsem v pokušení hanit druhé? V Písmě svatém je lepší pokyn, jak jednat s členy církve, kteří jednají nesprávně. Viz. Mat. 18, 15—17. Satan je vždy označován za žalobníka bratří. Kdo následuje jeho příkladu, dostává se na špatnou cestu. Jak mohou zvítězit nad každým pokušením, kdž mne ovládá závist? Měj totěž smýšlení, jaké měl Ježíš Kristus a miluj své bližní!

6. ÚLOHA — 10. AUGUSTA 1963

Rachab — Debora

Základný verš: Sud. 5, 2. 3.

Štyridsať rokov táboril a putoval Izrael po púšti Sinajského poloostrova. Doriastlo nové pokolenie a

pripravilo sa, aby mohlo prejsť cez Jordán do zasľu-
benej zeme. Keď bolo dobyté Jericho, len Rachab
bola zachránená, pretože uverila v Hospodina. Keď
sa Izrael usídlil k Kanaánu, bola to zase žena, pro-
rokyňa Debora, ktorá súdila ľud izraelský. *Za 33.*
že za tých 450 rokov, kedy nad Izraelom vládli sud-
covia, bola jedinou ženou, povolanou k tomuto úradu.

RACHAB PRIJÍMA POSLOV

1. Kam vyslal Jozua poslov pred dobytím Kanaánu?
Kto týchto poslov prijal? Jozua 2, 1.
2. Čo mala urobiť Rachab, keď sa kráľ Jericha do-
zvedel, že si poslovia u nej odpočínali? Jozua 2,
2. 3.
3. Ako chránila Rachab izraelských mužov? Joz 2,
4—6.

Nesmieme zabudnúť, že Rachab žila v pohanskom
prostredí, v ktorom sa nemravnosť nepokladala za
hriech. Rachab klamala, aby zachránila život svojich
hostov. Mala voliť medzi väčším a menším zlom. Buď
mala týchto mužov, o ktorých verila, že sú Boží pos-
lovia, vydať na smrť, alebo musela klamať, aby ich
zachránila. Vo svojej prostote ducha nenašla iné
východisko. Lož nemôžeme omlúvať, ale táto žena
mala len malé poznanie o správnom postoji k Bohu.

4. O čom svedčila táto žena? Joz. 2, 8—11.

Pohanská žena vydala svedectvo: „Hospodín, váš
Boh, je Bohom na nebesiach hore i na zemi dole.“
Toto poznanie Boha prijala od iných, ono ju zachrá-
nilo. „Vierou neviestka Rachab nezahynula s nepo-
slušnými“ (Žid. 11, 31). Uvážme jej slova: „Obľúbil
naše srdce.“ „Viem, že vám Hospodín dal túto zem.“
Zatiaľ čo sa obyvatelia Jericha chveli strachom, Ra-
chab v úzkosti došla k viere.

5. O čo prosila Rachab? Čo jej sľúbili poslovia? Joz. 2, 12—18.

ZACHRÁNENÁ A ODMENENÁ

6. Čo sa stalo s Rachab a jej príbuznými po dobytí Jericha? Joz. 6, 22. 23.

Prv než bolo mesto zničené, vyviedli Rachab s jej príbuznými „von za stany izraelské“. Tam v spoločenstve ľudu Božieho mali sa zriecť svojej pohanskej viery a svojich zvykov a ďalej sa učiť slúžiť pravému Bohu.

7. Ako bola poctená Rachab, keď sa pripojila k vyvolenému ľudu izraelskému? Joz. 6, 25; Mat. 1, 5.

Pri dobytí Jericha bola Rachab pravdepodobne ešte slobodná. Z Pisma vysvitá, že sa Rachab po svojom prijatí do Izraela vydala za judské knieža Salmona. Tak sa stala matkou Boáza, pramatkou Dávida a tým i Ježiša Krista. Pravdivé sú teda slová Duchom Božím napomenutej Anny z 1. Sam. 2, 8: „Pozdvihuje núdneho z prachu a z hnoja povyšuje chudobného, aby ho posadil s kniežatmi, a stolicou slávy im dáva dedične.“

8. Čo vlastne zachránilo Rachab pred zahynutím? Žid. 11, 31; Jak. 2, 25.

PROROKYŇA A SUDKYŇA DEBORA

9. Čo podnikla prorokyňa Debora, aby oslobodila Izraela od utláčateľov? Sud. 4, 4—7.
10. Ako sa zachoval Barák k Deborinej výzve? Akou pomocnicou mu bola Debora? Sud. 4, 8—10.

Prítomnosť Deborina uistovala všetkých v presvedčení, že boj sa vedie pod Božou ochranou. Barák sa

dobrovolne podriadil Božej prorokyni a šiel do boja na jej pokyn. Preto si ho vážil celý národ.

11. Aký príkaz dala Debora Barákovi? Ako dopadol boj? Sud. 4, 14—16. 23.

Na úpäti hory Tábor očakávali Siseru s jeho vojskom. Prorokyňa pri modlitbe dostala Boží pokyn a využijúc pravý okamžik, zvolala: „Vstaň, lebo toto je deň, ktorého dal Hospodin Siseru do tvojej ruky!“

ĎAKOVNÁ PIESEŇ

12. Ako vyjadrili Pánovi Debora a Barák svoju vďaku? Sud. 5, 1—3.

13. Ako sa zachovali obyvatelia Mérozu? Čo bolo vyrieknuté nad týmto mestom? Sud. 5, 23.

Ani pre ani proti, ani studení ani horúci, to bol postoj obyvateľov Méroza. Koľko je takých ľudí, ktorí počujú Kristove slová, ale neuskutočňujú ich vo svojom živote! Ak zostanú v tomto stave vlažnosti, Boh ich zavrhne. Vo veciach viery je treba zaujať rozhodné stanovisko. Písmo hovorí v 1. Jána 2, 15: „Ak niekto miluje svet, nieto v ňom lásky k Otcovi.“ Môžeme dosiahnuť len jedno: buď rozkoš a poklady sveta, alebo plné Božie požehnanie. Ak si vyvolíme Krista, ako svojho Spasiteľa, budeme tiež ochotní niesť Jeho križ.

14. Ako končí víťazná pieseň Deborina? Sud. 5, 31.

K p r e m ý š ľ a n i u: Skúsenosť Rachabina nás učí: 1. Ani mnohé hriechy nemôžu byť prekážkou k pokániu. 2. Mnohí, ktorí pred obrátením viedli hriešny život, môžu sa po obrátení osvedčiť ako hrdinovia viery.

Z Deborinej skúsenosti sa učíme, že ľudskú slabosť môže nahradiť Božia sila. Kto je vo viere silný, pre toho platí: „Neboj sa, lebo ja som s tebou!“

Rut

Zlatý verš: Rut 1, 16.

Za časů soudců v době hladu v zemi kananejské opustili Elimelech a jeho manželka Noémi z kmene Juda svou vlast a vydali se z Betléma do země moábské, východně od Mrtvého moře. Jejich oba synové je doprovázeli a vzali si tam za manželky Rut a Orfu, dvě mladé ženy tohoto kraje. Ve své nové vlasti měla rodina vskutku těžký úděl. Během deseti let zemřel Elimelech i jeho dva synové. Zůstaly tak tři vdovy. Příběh o Noémi a její snaše Rut ukazuje, jak bohatě odměňuje Pán bohubilý život.

NA CESTĚ DO BETLÉMA

1. K čemu se rozhodla Noémi i její obě snachy, když se dověděly, že se jejím krajanům v Judstvu opět daří dobře? Rut. 1, 6. 7.
2. O čem hovořily cestou tyto tři ženy? Rut. 1, 8 až 13.

Noémi je dobrou tchyní. V nesobecké lásce domlouvá svým snachám, aby se vrátily do svého otcovského domu. Snachy byly podle orientálního zvyku na celý život spojeny se svou tchyní. Noémi je však zprostila tohoto závazku. Naopak, ona je velmi nutila, aby se vrátily, aby ve své vlasti našly opět nové manželské štěstí.

3. Jak se zachovaly mladé vdovy k této domluvě? Rut. 1, 14.
4. Co odpověděla Rut, když ji Noémi stále nutila, aby se vrátila? Rut 1, 15—17.

Odpověď Rut je základní myšlenkou celé knihy. Nebyla to jen láska ke tchyni, která ji vedla k tomu, aby zůstala. Ona poznala, že Noémina víra může i jí učinit dítětem Božím a vésti ji k šťastnému životu.

PŘI SBÍRÁNÍ KLASŮ

5. Jak byly přijaty Rut a Noémi od obyvatel Betléma? Rut. 1, 19—22.

6. Co učinila Rut, když se se svou tchyní usadila v Betlémě? Kam se odebrala? Rut 2, 2. 3.

Byla jarní doba, neboť žeň ječmene byla v březnu a dubnu. Zákon prikazoval zámožným rolníkům přenechat paběrky cizincům, vdovám a sirotkům (5. Mojž. 24, 19). Rut znala toto právo chudých. A tak šla na pole, kde by se postarala o potravu pro Noémi a pro sebe. Milostivá Boží prozřetelnost ji vedla na pole zbožného Bóza. — O mnoho let později na tomtéž poli pravuk David hlídal stáda svého otce. A po více než tisíci letech tam uslyšeli pastýři radostnou andělskou zvěst: „Narodil se vám dnes Spasitel, který jest Kristus Pán, v městě Davidově.“ (Luk. 2, 11.)

7. Kdo byl Bóz? Jak se choval ke svým služebníkům? Rut 2, 1. 4.

Podle této zprávy se zdá, že Bóz byl synem Salmona a Raab. Viz také Mat. 1. 5.

8. Jaké zvláštní důkazy přízně projevily Bóz, když se dověděl, kdo je Rut? v. 5—16.

Bózova slova k Rut o „Bohu izraelském, k němuž jsi přišla, abys pod křídly jeho doufala“ (2, 12) byla pro ni jako pro cizinku zvláště radostná a povzbuzující. Rut byla teprve nedávno přijata do společenství lidu Božího. Tato povzbuzující slova posílila její víru a způsobila, že se cítila v Izraeli jako doma.

LASKAVÝ PŘÍBUZNÝ

9. O čem hovořily Rut a Noémi na konci prvního dne žní? v. 17—23.

Jako výsledek své práce přinesla večer Rut jednu míru efi ječmene, což je asi 36 litrů.

10. Jaký návrh dala Noémi, když se Bóz ukázal vůči Rut tak laskavým? Rut 3, 1—4.

Noémi považovala za svou povinnost učinit všechno, aby své snaše, která jí věrně následovala, připravila domov. Tak vysvětlila Rut právo, které jí podle židovského zvyku přináleželo, připomenout Bózovi splnění povinnosti příbuzného. Kdyby byl Bóz s tím srozuměn, že si vezme Rut, pak by měla nejen větší domovské právo, ale mohla by také udržet rod a jméno svého zemřelého manžela.

11. Co odpověděl Bóz na Rutin návrh? Rut 3, 10 až 13.

„Jestliť příbuzný bližší nežli já.“ Majetek se dědil přirozeně s otce na syna; v případě smrti nebo neštěstí mohla rodina majetek ztratit. Za takovýchto okolností měl nejbližší příbuzný zákonné právo koupit jej zpět a udržet rodině dědictví.

12. Jak byla záležitost příštího jitra urovnána mezi oběma nejbližšími příbuznými? Rut 4, 1—9.

Bóz si přál, aby byla záležitost urovnána podle platného práva. A tak byli zavoláni starší a rádcové, aby byli přítomni urovnání a potvrdili je. Noémi dala návrh, aby se kupec majetku stal také manželem Rut v naději na vnuka, který by pak měl zdědit majetek rodiny.

13. Jaký postoj zaujali občané města ke sňatku? Jaká blahopřání pronesli pro budoucí dědice? Rut 4, 10—12.
14. Jak předivně se naplnilo přání lidu o požehnání? v. 14—17. 21. 22.

Příběh o Noémi a Rut končí. Zbožná Moábka Rut se provdává za člena slavného rodu, z něhož vyšel David, Šalomoun a později i náš Pán Ježíš Kristus.

Slovo „dědic“ má v hebrejštině tentýž kořen jako „Vykupitel“.. Na mnoha místech Písma svatého je Kristus označován za nejbližšího příbuzného neboli Vykupitele, který vykupuje člověka z hříchu a smrti. Job. 19, 25; Žalm 19, 15; Iz. 54, 5.

K přemýšlení: Neměli bychom se snažit učinit svým bližním křesťanský život tak přitažlivým, aby i oni řekli: Tvůj Bůh je i mým Bohem? Mnoho pohanů by bylo připojeno k lidu Božímu, kdyby se Židé nebyli tolik oddělovali od jiných národů. Boží plán spasení zahrnuje všechny lidi. Je tvá víra jiným ku požehnání?

8. ÚKOL — DNE 24. SRPNA 1963

Anna

Zlatý verš: Žalm 34, 19.

Příběh Anny spadá do poslední části doby soudců, asi 1.100 let před Kristem. Levita Elkána z pohoří Efraim byl bohatý a vlivný muž, který se bál Boha a miloval jej. Jeho manželka Anna byla ženou vroucí zbožnosti. Byla mírná a skromná. Vyznačovala se hlubokou vážností a silnou vírou. Tomuto manželskému

páru chybělo to největší Boží požehnání: děti. V jejich domě nebylo slyšet radostný dětský hlas. Přání mít potomstvo přimělo Elkánu k tomu, že vstoupil v další manželství. Tento zvyk byl tehdy běžný, nebyl však podle vůle Boží. Dokazoval nedostatek důvěry v Boha. Toto lidské řešení problému nebylo pro manželství požehnáním.

ZBOŽNÁ ŽENA

1. Jaké poměry vládly v domě Elkánově? Jak to působilo na Annu? 1. Sam. 1, 1—6.

Do rodiny přibývali synové a dcery, ale mír rodiny byl narušen. Nová manželka Penenna byla pyšná, svárlivá a vznětlivá. Anně se stal život břemenem. Nesla však tuto zkoušku v tichosti a pokoře.

2. Co způsobovalo Anně bolest, když o zvláštních slavnostech přicházela do domu Páně? 1. Sam. 1. 7 až 9.

Dům Páně v Sílo byl vzdálen jen asi 19 km od obydlí Elkány. Elkána tam chodil pravidelně o svátcích, ale zdá se, že ani během těchto svatých slavností nepřestávaly domácí rozepře. Na znamení své úcty dával Elkána Anně dvojitý díl obětního daru, aby jí ukázal, že ji miluje zrovna tak, jako kdyby měla syna. Druhá žena žárlila, žádala přednost, sužovala Annu pro její bezdětnost, která prý je znamením Boží nelibosti, zatím co ona prý je Pánem požehnána. To se opakovalo rok po roce, až už to Anna nemohla snést. Nebyla schopna zdržet svou bolest, plakala usedavě a před Pánem otevírala své zarmoucené srdce.

3. Co slíbila Anna v slzách na modlitbě Pánu? 1. Sam. 1, 10, 11.

4. Kdo oslovil Annu v domě Božím? O čem spolu rozmlouvali? v. 12—18.

VYSLYŠENÍ MODLITEB

5. Jak byla odměněna víra Anny? v. 19. 20.

Modlitba Anny byla vyslyšena. Obdržela dar, za který tak vroucně prosila. Když pohleděla na dítě, dala mu jméno Samuel, neboť řekla: Vyprosila jsem ho na Hospodinu.

6. Jak zněl chvalozpěv, kterým vyjádřila Anna svou vděčnost za vyslyšení modlitby? 1. Sam. 2. 1 až 10.

Strasti minulých dnů se proměnily ve chvalozpěv, kterým bylo vyvýšeno jméno Páně. Její sevřené rty, které v trpělivosti mlčely, se nyní otevřely k chvále všemohoucího Boha. Svým chvalozpěvem přesahuje hranice své osobní zkušenosti. Pod vlivem Ducha svatého se dívá kupředu na radosti vykoupených, kteří stojí na skleněném moři a zpívají novou píseň.

ANNA A SAMUEL

7. Čemu věnovala Anna veškerý svůj čas, sílu a pozornost, když se jí narodil Samuel? 1. Sam. 1, 21 až 23.

Anna uznala, že Samuel jí byl darován Bohem a modlitbou jej vychovávala pro Pána. Jak dalekosáhlý může být vliv zbožné matky!

8. Ke komu přivedla Anna Samuela, když byl odstaven? v. 24—28.

Doba, kdy byl Samuel odstaven, není známa. Podle hebrejského zvyku to mohlo být mezi třetím a pátým rokem. V této krátké době položila Anna pevný zá-

klad víry do srdce svého syna. Každé matce jsou dány neocenitelné příležitosti. Plnění mnohých nepatrných povinností k dítěti, na které se mnohé matky dívají jako na nutnost nebo dokonce jako na trapný úkol, je ve skutečnosti nejvyšší službou, jakou mohou lidé konat. Matka se může stát svým vlivem požehnáním pro svět. Získá-li svým vlivem srdce svých dětí pro živého Boha, klesí jim tím cestu ke šťastnému životu v tomto i v budoucím světě.

9. Jaké požehnání pronesl velekněz Eli nad tímto šťastným manželským párem? 1. Sam. 2, 20. 21.
10. Čím dokazovala Anna svou přichylnost a lásku k Samuelovi, když byla od něho odloučena? v. 18. 19.

Když byla odloučena od svého dítěte, nepřestala se o něj starat. Každý den se modlila za Samuele. Každý rok udělala pro něj malou suknici. A po každé, když šla se svým manželem vzhůru do Silo, aby se tam modlila, dala dítěti tuto upomínku na svou lásku.

11. Jaké ovoce přinesl posvěcený život Anny a její pečlivá výchova Samuele? 1. Sam. 3, 18—20.

Ačkoliv byl Samuel přiveden jako mládeneček, aby sloužil ve svatyni, plnil ve službě Boží povinnosti, které byly úměrné jeho schopnostem. Z počátku byly sice velmi skromné a nebyly vždy příjemné. Konal je však podle svého nejlepšího svědomí a s ochotným srdcem. Samuelova zbožnost se projevovala ve svědomitém plnění všech povinností. On považoval každou, i malou službu za práci pro Pána. Došel uznání za své úsilí, protože byl puzen láskou k Bohu a upřímnou touhou konat vůli Boží. Nejde o velikost úlohy, ale o smýšlení, s jakou ji plníme. Takto se stal Samuel v pozdějších letech spolupra-

covníkem Božím při výchově lidu izraelského. Bůh jej uschoptil svým Duchem, aby jako prorok a soudce konal veliké dílo v Izraeli.

K přemýšlení: Jak se chovám, když je mi činně přikoří? Naučil jsem se přinášet své bolesti na modlitbě k Pánu?

9. ÚLOHA — 31. AUGUSTA 1963

Jezábel'

Základný verš: 1 Král 18, 21.

Po Dávidovej a Šalamúnovej vláde odpadlo v severnej a východnej časti Palestíny desať kmeňov, ktoré si pod menom Izrael zriadili svoju vlastnú ríšu. Kmene Júda a Benjamin s hlavným mestom Jeruzalem utvorili malé kráľovstvo judské. V severnom kráľovstve, ktoré bolo ďaleko od bohoslužieb chrámových, sa rozšírila modloslužba. Po 57 nekludných rokoch nastúpil na trón Achab, ako siedmy kráľ severnej ríše.

1. Ako sa prejavil Achab po svojom nastúpení na trón? 1. Král. 16, 29—31.

Aby rozšíril svoj vplyv, vzal si Achab za manželku Jezábel', dcéru Etbála, sidonského kráľa. To bolo priame prestúpenie Božieho zákona, ktorý zakazoval manželstvo s modloslužobníkmi (2. Moj. 34, 16.)

2. Čím sa ďalej prejavilo Achabovo odstúpenie od Boha? 1. Král 16, 32. 33.

Bál bol národným bohom Kananejcov, ktorí verili, že Bálov duch naplňuje životom a silou slnko, posvätné stromy, rastlinstvo, dobytok i všetko živé tvorstvo. Táto modloslužba bola spojená s hroznými a ohavnými zvykmi, ktoré mali za následok nemravnosť až k obetovaniu detí. Bál bol mužským, Astarota ženským božstvom. Rozšírenie uctievania modiel v Izraeli bolo hrubým prestupovaním prvého prikázania.

3. Do akej miery ovplyvnila Jezábel Achaba vo svojom horlení za pohanstvo? 1. Král. 21, 25. 26; 18, 4.

Jezábel horlila bezmezdne za Bála. Zatiaľ čo mordovala prorokov Božích, priviedla do zeme 850 pohanských misionárov a vydržiavala ich, aby sa ľud obrátil k modloslužbe. (1. Král 18, 19.) Achab zaviedol službu Bálovi nielen v hlavnom meste, ale nechal tiež pod vedením Jezábel na mnohých návršiach postaviť pohanské oltáre, kde kňazi širili svoj škodlivý vplyv, kým skoro celý Izrael neprepadol tejto modloslužbe.

POSOLSTVO ELIÁŠOVO

4. Čo zvestoval prorok Eliáš kráľovi Achabovi? 1. Král. 17, 1.

5. K čomu vyzýval Eliáš ľud izraelský, ktorý sa po tri a pol rokoch hladu zhromaždil na vrchu Karmel? 1. Král. 18, 21.

6. Čo prehlásil ľud, ktorý videl znamenie Božej moci? Čo postihlo prorokov Bálových? 1. Král. 18, 39. 40.

7. Aké posolstvo poslala Jezábel Eliášovi, keď sa dozvedela o pobití kňazov Bálových? 1. Král. 19, 2.

Keď Achab podal kráľovne zprávu o Božom súde nad kňazmi Bálovými, bola Jezábel celá bez seba.

Sľúbila, že si neodpočinie, kým neodstráni Eliáša. Biblia nám podáva zpravu, ako ušiel prorok nástrahám tejto ukrutnej ženy.

8. Ako sa zachovala Jezábel, keď sa Nábót zdráhal predať kráľovi vlnicu? 1. Král. 21, 5—7.

9. Ako uskutočnila Jezábel svoj zločinný úmysel? 1. Král. 21, 8—14.

Starší a prední mužovia stali sa pre strach povolnými nástrojmi kráľovny a uvalili tým na seba ťažkú vinu. — Podľa 2. Král 9, 26 boli pobité i Nábotove deti, takže už nemal žiadnych dedicov.

10. Čo oznámil Eliáš Achabovi, keď si privlastnil Nábotovu vlnicu? 1. Král. 21, 17—19. 23. 24.

„Čo človek rozsieva, to bude aj žať“ (Gal. 6, 7). Jezábel si myslela, že vo svojom pláne pamätala na všetko, ale nepočítala s Bohom. Pán neba pozoroval všetko. Strašný zločin nezostal bez trestu.

JEZÁBELINA SMRŤ

11. Ako sa naplnila Božia predpoveď o kráľovne Jezábeli? 1. Král. 22, 34. 37. 38; 2. Král. 9, 30. 33 až 36.

Jezábel vedela, že podľa predpovedi by mala čoskoro zomrieť. Ako sa však pripravila na poslednú hodinu svojho života? Do poslednej chvíle zostala vo svojom odboji a neprejavila pokánie nad svojimi zlými skutkami. Preto bol jej koniec tak strašný, ako to predpovedal Eliáš.

12. Čo hovorí Písmo o synovi a dcére kráľovny Jezábeli? 1. Král. 22, 40; 2. Král. 1, 2—4. 17; 8, 16 až 18; 11, 1.

13. Aký význam má zmienka o Jezábeli v liste cirkev tyatirskej? Zj. 2, 18—20.

Tieto slová popisujú cirkev Kristovu v dobe stredoveku. Výraz „žena Jezábel“ je tu použitý obrazne pre odpadlú cirkev, ktorá k čistému učeniu pribrala i bludy.

K premýšľaniu: Akú radu nám dáva Slovo Božie pri vstupe do manželstva? Zákon siatby a žatvy ešte i dnes platí. Mysli na siatbu svojho života!

10. ÚKOL — DNE 7. ZÁŘÍ 1963

Ester

Zlatý verš: Ester 4, 14.

Bůh použil krále Nabuchodonozora, aby potrestal Izrael za jeho odpadlivosť. Jeruzalém byl dobyt, nádherný chrám rozbořen a mnozí Židé se dostali do babilónského zajetí. Teprve po poražení Babilóna Médoperský vydal Cyrus a Darius dekréty, které dovolovaly Židům vrátit se do vlasti. Avšak jen málokterí využili této příležitosti. Uplynulo více než padesát let. Na začátku knihy Ester se dovídáme, že Mardocheus z pokolení Benjamin byl dvorním úředníkem na perském dvoře v Susan.

ESTER SE STÁVÁ KRÁLOVNOU

1. Jak byla zvolena nová královna po sesazení královny Vasti? Ester 2, 1—4.

Král Asverus, uvedený v knize Ester, byl synem Daria Velkého. Ve světových dějinách se s ním setkáváme pod jménem Xerxes.

2. Koho uvedl Mardocheus také do dvora? v. 5—8.

Hadassa byla sirotkem a Mardocheus ji přijal za vlastní. Jméno Ester (persky „Hvězda“) obdržela teprve tehdy, když byla představena v královském paláci.

3. Jak přijal král Ester a jak ji poctil? v. 16—18.

V době korunovace Ester dal král odpočinutí krajinám“, což znamená, že v té době nemusely platit žádné daně. Podle perského zvyku obdržela Ester pro svá osobní vydání desetinu všech peněžitých poplatků, které byly odváděny králi.

4. Jak se chovala Ester také jako královna vůči Mardocheovi? v. 20.

Srdečný vztah mezi Ester a jejím pěstounem svědčí o harmonickém a šťastném životě, jaký měla Ester v domě Mardochea. Pod tímto vlivem se vyvíjela její povaha, oddaná Bohu.

AMANŮV ZÁMĚR

5. Z jakého důvodu nezměnil Mardocheus své chování vůči Amanovi, když tento dosáhl vysokých poct? Ester 3, 1—4.

Aman nenáviděl Žida Mardochea, ačkoliv mu Mardocheus nezpůsobil žádnou křivdu. On jen odmítal prokazovat člověku božskou čest.

6. Jaký zlý plán navrhl Aman? Jak se k tomu choval král? v. 5—11.

Aby dosáhl od krále souhlas pro svůj plán, slíbil Aman, že dodá do pokladny královské 10 000 centnéřů stříbra. Asverus měl sotva představu o daleko-

sáhlych následcích, které by se dostavily po vydání jeho výnosu. Strašný plán měl za cíl zničit všechny, kteří byli věrní svému Bohu.

ODVRÁCENÍ NEBEZPEČÍ

7. K čemu vyzval Mardocheus královnu Ester, když si společně uvědomili ono nebezpečí? Ester 4, 13. 14.

V okolnosti, že Ester byla povýšena na královnu, viděl Mardocheus Boží vedení. Málokdy se vyžadovalo od zbožné ženy tolik odvahy, tolik víry a obětavosti.

8. Co odpověděla Ester v této těžké hodině? v. 15 až 17.

Hrozící nebezpečí vyžadovalo rychlého a rozhodného jednání. Ona i Mardocheus byli si vědomi toho, že veškeré jejich úsilí nebude korunováno úspěchem, nezasáhne-li Bůh sám v jejich prospěch. Proto si vzala Ester čas k modlitbě a ke spojení s Bohem, který byl zdrojem její síly.

9. Jak přistoupila Ester před krále? Na co jej pozvala? Ester 5, 1—8.

Ester prokázala ve všem obdivuhodnou odvahu, takt a schopnost přizpůsobit se. Již jednou varovala krále před nástrahami na jeho život (Ester 2, 21—23). Král poznal, že jde jistě o věc, která je na život a na smrt, protože jinak by Ester neriskovala svůj život a nebyla by bez vyzvání předstoupila před krále.

10. Podej zprávu o bezesné noci králově a o událostech následujícího dne! Ester 6, 1—14.

Ačkoli se kniha Ester nezmiňuje o Božím zásahu, je nade vše zřejmé, že všemohoucí Bůh drží ve svých rukou lidské záležitosti.

PŘEDIVNÁ ZÁCHRANA

11. Popiš druhou hostinu a osud Aman! Ester 7, 1—10.

Dva dny nechala Ester krále v nejistotě o své záležitosti, dříve než mu sdělila strašný úmysl Amanův. Král se jí po třetí tázal na její žádost. Nyní otevřela svá ústa. Z úst této zdrženlivé mladé ženy vychází obžaloba proti Amanovi, který dal tak strašný návrh. Řekla důrazně: „Nebo prodáni jsme.“ Otevřeně odhalila před králem zlobu Amanovu.

12. K jakému postavení byl vyvýšen Mardocheus? Jaký nový výnos byl nyní vydán? Ester 8, 1—14.

13. Jaký účinek měl opačný králův příkaz? Ester 8, 16. 17; 9, 17. 26—28.

Třináctý den dvanáctého měsíce, který měl přinést úplné zničení všech Židů, stal se dnem vysvobození a radosti. Aman nechal vrhnout los „Pur“, aby takto určil příhodný den k úplnému zničení Židů. Totéž slovo „Purim“ vzali Židé k označení dne, v němž slavili den svého osvobození. Svátem „Purim“ slaví ještě dnes všichni Židé na celém světě.

K přemýšlení: Vyznávám jako následovník Kristův, že jsem byl „pro tento čas“ přijat do království Božího? Jsem ochoten i za cenu osobních obětí zastat se dobra? Uznáváme ve svém životě vedení ruky Boží?

Maria, matka Ježíšova

Zlatý verš: Luk. 1, 46—48.

Bůh vedl ve své prozřetelnosti život národů, takže svět mohl býti v oné době připraven na příchod Vykupitele. Národy byly sjednoceny pod jednou vládou, dorozumívaly se jednou řečí, která také všude platila za spisovnou řeč. Vliv pohanství očividně ustupoval. Lidé byli syti nábožných báhorek a toužili po takovém náboženství, které by cele uspokojilo srdce člověka. Čas oznamovaný proroky se naplnil. Mocný anděl Gabriel, který se před staletími ukázal Danielovi, navštívil v malém městečku Nazaretě ctnostnou pannu a sdělil jí, že se jí dostalo Boží milosti ve větší míře než všem ostatním ženám na zemi.

POŽEHNÁNA MEZI VŠEMI ŽENAMI

1. Jaké zvláštní a překvapující poselství přinesl anděl Gabriel Marii? Luk. 1, 28—33.

Ačkoliv není zmínka o rodičích Marie, víme přece, že pocházela z rodu Davidova (Řím. 1, 3). Mnozí se domnívají, že rodokmen u Lukáše ve 3. kap. je rodokmenem Marie a u Matouše v 1. kap. je rodokmen Josefa.

2. Co odpověděla Maria na andělovu zvěst? v. 38.

Maria cítila, že není hodna té milosti. Avšak v pokore a v dětinné důvěře podřizuje se vůli Boží.

3. Co vyjádřila Maria ve svém chvalo zpěvu při návštěvě u své příbuzné Alžběty? v. 46—54.

Maria byla naplněna Duchem Božím. Každá myšlenka, ano každé slovo je odleskem toho, co napsali Duchem Božím naplnění mužové dřívějších věků! Chvalozpěv Marie je považován (v. 46—55) za jednu z nejvznešenějších a nejkrásnějších písní náboženské literatury.

4. Jakou neobyčejnou zkušenost učinil Josef v té době? Mat. 1, 18—24.

Proroctví pronesené před sedmi sty lety o narození z panny, mělo se nyní uskutečnit.

V BETLÉMĚ, JERUZALÉMĚ A EGYPTĚ

5. Popiš okolnosti, které vedly Josefa a Marii k tomu, aby šli do Betléma! Luk. 2, 1—5.

Rozkaz císaře a skutečnost, že v oné době byl Cyprius vladařem v Sýrii, pomáhají nám při stanovení data cesty do Betléma.

6. Co se stalo, zatím co Josef a Maria byli ubytováni v betlémské stáji? Luk. 2, 6—16; Mat. 1, 25.

Svou inkarnací, t. j. vtělením, dostal se Ježíš do úzkého styku s člověkem. Svým božstvím byl spojen s trůnem Otcovým. Jako Syn člověka dal nám příklad poslušnosti; jako Syn Boží dává nám sílu k poslušnosti. Tento Ježíš je Bůh zjevený v těle, dar nebes ke spasení světa. V Kristu je spojena rodina pozemská s rodinou nebeskou. Kristus je vskutku Immanuel, „Bůh s námi“.

7. Čím byla vyjádřena chudoba Ježíšových rodičů, když představili Ježíše v chrámě? Luk. 2, 22 až 24.

Josef a Maria byli chudí. Kněží viděli v nich jen prosté Galilejce v chudém oděvu. Jejich zevnějšek

nikterak neupoutal jejich pozornost. Kromě toho přinesli jen oběť chudých.

8. Jaké dvě pozoruhodné výpovědi byly v chrámě učiněny o Kristu? v. 25—38.

Duch prorocký naplnil Simeona, který požehnal Josefovi a Marii. i prorokyně Anna sem přišla a potvrdila Simeonovo svědectví o Ježíši. Zatím co Simeon ještě mluvil, zazářil její obličej slávou Boží a ona chválí Boha, že mohla ještě vidět Krista Pána.

9. Kde měli Josef a Maria po návštěvě mudrců hledat útočiště pro Ježíše? Mat. 2, 13—15.

Mudrci se poklonili děťátku v jeslích jako Bohem poslanému Mesiáši a nedívali se na prosté poměry. Otevřeli své poklady a darovali mu zlato, kadidlo a myrhu. Skrze dary pohanských mágů dal Pán Josefovi a Marii prostředky na cestu do Egypta a pro pobyt v cizí zemi.

10. Kde založili Josef a Maria svůj domov po smrti Herodesa? Mat. 2, 19—23.

NA VELIKONOČNÍ SLAVNOSTI A NA SVATBĚ V KÁNI

11. Kam se odebral Ježíš se svými rodiči, když mu bylo dvanáct let? Která příhoda způsobila rodičům velkou starost? Luk. 2, 41—45.

12. O čem mluvili spolu Maria a Ježíš, kterého rodiče opět našli? v. 46—51.

Opět je řečeno: „Matka pak jeho zachovávala všechna slova ta v srdci svém.“ Ačkoliv věřila, že její dítě je Mesiášem, nerozuměla ještě nyní plně jeho svaté úloze.

**13. Na co upozornila Maria Ježíše při svatbě v Ká-
ní? Co řekla služebníkům? Jan 2, 1—5.**

Ježíš učinil svůj první zázrak z příkazu Božího, aby posílil víru svých učedníků ve své poslání. Písmo svaté nám ukazuje, že také Maria měla účast na službě Kristově, ačkoliv to je zdůrazněno ve čtyřech evangeliích jen na několika místech.

G O L G O T A

14. Kdo stál blízko kříže, když Ježíš přinášel svou největší oběť? Jak pečoval umírající Spasitel o svou ovdovělou matku? Jan 19, 25—27.

Když pohlédl Kristus svýma očima na zástup, který stál kolem kříže, zpozoroval u paty kříže svou matku, kterou podpíral Jan. Ježíšova příkladná synovská láska září nezkaleným leskem všemi věky. Svou každodenní prací pomáhal Kristus téměř třicet let nésti tíhu rodiny. I nyní, v hodině smrti, pečoval o svou ovdovělou matku. Jan rozuměl příkazu Páně a přijal svěřenou povinnost s radostí. Vzal Marii do svého domu a pečoval o ni od této chvíle s láskou jako vlastní syn.

15. Při které příležitosti je v Písmě svatém poslední zmínka o Marii? Sk. 1, 14.

Po prvé je v bibli zmínka o Marii, když ji anděl Gabriel navštívil v Nazaretě, a naposledy o ní mluví Písmo, že měla účast na modlitebních shromážděních věřících v oné „hořejší místnosti“. Tam se spolu s ostatními připravovala na vylití Ducha svatého.

K p ř e m ý š l e n í : Nedbalostí jednoho dne ztratili Josef a Marie Ježíše. Tři dny museli s bolestí hledat, než jej zase našli. Tak je tomu i při nás. Neuži-

tečným, nemoudrým hovorem nebo zanedbávaním modlitby můžeme v krátké době ztratit přítomnost Spasitele. Pak může uplynout mnoho dní bolestného hledání, než opět nalezneme ztracený pokoj.

12. ÚLOHA — 21. SEPTEMBRA 1963

Mária a Marta

Základný verš: Luk. 10, 42.

Lazár bol jedným z nejvernejších nasledovníkov Ježišových v Betánii. V domove Lazára nachádzal Ježiš vytúžený odpočinok, pretože nemal svoj vlastný domov. Bol závislý na pohostinstve svojich učeníkov a priateľov. Častokrát, keď bol unavený, alebo túžil po spoločensťve s ľuďmi, zavítal do tohto spokojného domova. Tu nebol vystavený stálym útokom závislivých a zlých farizejov; tu sa stretol vždy so srdečným prijatím a s hlbokým svätým priateľstvom.

ZOZNÁMENIE S MÁRIOU A MARTOU

1. V akej súvislosti sa Písmo po prvé zmlňuje o Márii Magdaléne? Luk. 8, 1. 2.

Mária bola všeobecne známa ako veľká hriešnica. Pán Ježiš znamenal úplný obrat v jej živote. On ju vytrhol zo zúfalstva a skazy. Ľuďom sa mohol zdať Máriin prípad ako beznádejný, ale Kristus poznal bolesť jej srdca a i túžbu po čistom živote. Svojou spásnou láskou jej pomohol k viere. Pri slávnosti v dome farizeja Šimona stretávame sa znova s Máriou. Pri tomto stretnutí je vidieť, ako hlboko ľutovala svoje hriechy a ako veľmi milovala Spasiteľa.

1a. Zdá se, že keď sa s ňou Kristus prvý raz stretol, bývala už nejaký čas v severnej Palestíne.

2. Nad čím sa zarmucovala Marta, keď Ježiš navštívil ich domov? Luk. 10, 38—40.

Bolo to pri prvej návšteve v Betánii. Spasiteľ a učenci mali práve za sebou namáhavú cestu z Jericha. Marta sa im snažila spríjemniť pobyt vo svojom dome. Vo svojej horlivosti zabudla, že Ježiš prišiel ako darca, aby utíšil hlad ich duší. Nasýtiť túžiacu dušu bolo pre Ježiša viac, než osobné pohodlie.

3. Akú odpoveď dal Ježiš Marte? Verš 41. 42.

To „jediné“ čo potrebovala Marta, bolo vážiť si nebeské veci viac než pozemské.

LAZÁROVA NEMOC A SMRŤ

4. Akú zprávu poslali Mária a Marta Ježišovi, keď ich brat Lazár onemocnel? Ján 11, 1—3.

5. O čom hovorila Marta so Spasiteľom, keď prišiel do Betánie? V. 20—27.

6. Ako pozdravila Mária Spasiteľa? Ako prejavila svoju hlbokú úctu k Spasiteľovi? V. 32—35.

Ježiš veľmi miloval Lazára. Neplakal však len pre to, čo sa stalo. Hľadel do budúcnosti a videl ten istý obraz; videl, že údelom ľudstva bude bolesť a žiaľ, slzy a smrť. Jeho srdce trpelo pri pohľade na tieto smutné obrazy. Bolesť hriechneho ľudského pokolenia doliehala na Neho tak ťažko, že zaplakal.

7. Ako zapôsobilo vzkriesenie Lazára na prítomných? Ján 11, 44. 45.

Lazárovo vzkriesenie zapôsobilo hlbokým dojomom na všetkých známych, ktorí prišli z Jeruzalema po tešiť Máriu. Tento zázrak ich uistil, že Kristus je Syn Boží a oni uverili v Neho.

NA SLÁVNOSTI V ŠIMONOVOM DOME

8. Kto bol prítomný na slávnosti v Šimonovom dome? Čo učinila Mária? Ján 12, 1—3; Mat. 26, 6. 7; Mar. 14, 3.

Spasiteľ odpustil Márii jej hriechy; Jeho mocné slovo vyvolalo jej brata z hrobu. Teraz bolo jej srdce plné vďačnosti a pokorného obdivu. Počula Ho rozprávať, že sa blíži Jeho smrť a vo svojej starosti a vrúcej láske k Spasiteľovi priala si prejaviť svoj súcit k Nemu. Obetavo kúpila alabastrovú nádobu s „drahocennou masťou“, a pomazala svojho Pána.

9. Ako sa zachoval Judáš a iní k tomu, čo urobila Mária? Ján 12, 4—6.

10. Ako obhájal a pochválil Kristus Máriu? Mar. 14, 6—9.

Do konca dejín tohoto sveta bude hovoriť táto rozbitá váza s drahocennou masťou o veľkej láske Božej k hriešnikom a tiež o láske zachránených k Spasiteľovi.

11. O čom premýšľal Šimon? Čo mu Ježiš na to odpovedal? Luk. 7, 39—47.

Šimona, ktorý ťažko hrešil, uzdravil Ježiš z malomocenstva. A predsa sa cítil byť spravodlivejším než Mária. Ježiš mu chcel ukázať teraz veľkosť jeho viny a priviesť ho k poznaniu, že i on i Mária sú dlžníkmi pred Bohom.

R Á N O V D E Ň V Z K R I E S E N I A

12. Kto prišiel v prvý deň týždňa po ukrižovaní ku Kristovmu hrobu? Čo učinila Mária? Mat. 28, 1; Mar. 16, 1, 2; Ján 20, 1. 2.

Šesť dní po pomazaní Ježiša, stála Mária s inými ženami pod krížom umierajúceho Spasiteľa. Pozri Ján 19, 25. Všetky nádeje vybledli. Teraz prišli pomazať Pánovo telo.

13. Čo zažila Mária pri Ježišovom hrobe? Ján 20, 11—17.

14. Čo urobila Mária po rozhovore s Ježišom? Ján 20, 18.

Keď Mária Magdaléna povedala učeníkom, že videla Pána, opakovala výzvu, aby Ho predišli do Galiley. To je posledná zmienka v Písme o Márii Magdaléne.

K p r e m ý š l a n i u : Nie je to obdivuhodné, že sa Ježiš po svojom zmŕtvychvstaní najprv ukázal žene, ktorá bola kedysi veľkou hriešnicou? Ježiš odpúšťa aj tie najťažšie hriechy. On môže zachrániť všetkých.

13. ÚKOL — DNE 28. SRPNA 1963

Ženy prvotní církve křesťanské

Zlatý verš: Sk. 9, 36.

Křesťanství přineslo ženám nové a neočekávané postavení. V novozákonní církvi byla Tabita známa svou neúnavnou prací pro chudé. Lýdie pomáhala

při založení prvního sboru v Evropě. Priscilla, spolupracovnice Pavla, která se sama vydržovala, poskytlá mocnému Apollovi duchovní výuku. Fében byla sloupem církve cenchrenské. Pavel mluví také o jiných ženách, které s ním spolupracovaly ze zvěstování evangelia. Zprávy Písma svatého o těchto věřících ženách mají dodnes svůj požehnaný vliv.

1. Jaký duchovní postoj zaujímaly křesťanské ženy po nanebevstoupení Páně? Sk. 1, 14.

Zde je řeč i o Marii, matce Ježíšově. Nezapomeňme, že tato modlitební shromáždění se konala v oné „hořejší místnosti“, kde byl také vylit Duch svatý o letnicích.

2. Do jakého pokušení se dostali jedni manželé v prvotní církvi křesťanské? Sk. 5, 1, 2.

Ananiáš a Zafira slíbili pod bezprostředním vlivem Ducha svatého, že dají Pánu výtěžek z prodeje svého majetku. Později se rozhodli, že si část ponechají pro sebe. Chtěli však vzbudit dojem, že obětovali všecko.

3. Co se stalo s Ananiášem a Zafirou pro jejich pokrytectví? v. 3—10.

Sobectvím se lidská srdce zatvrzují. Velmi snadno zapomínáme, že musíme Bohu vydat počet z toho, jak používáme svého majetku.

PRAKTICKÉ KŘESŤANSTVÍ

4. Jak byla přerušena činnost jedné zbožné ženy v Joppen? Sk. 9, 36. 37.

Je pravděpodobné, že církve na tomto místě byla založena evangelistou Filípem. Jelikož byl jedním z diakonů sboru jeruzalémského, je zcela přirozené,

že pečoval o chudé a vdovy. V tomto sboru sloužila Tabita pravděpodobně jako řádně zvolená diakonka. (Porovnej Sk. 6, 1—5; 8, 40). Tabita byla důstojnou učednicí Pána Ježíše a činila mnohé skutky milosrdenství. Věděla, kdo potřebuje teplý oděv a kdo soucitné slovo.

5. U koho hledal sbor útěchu při smrti Tabity? Sk. 9, 38. 39.

6. Jak vyslyšel Bůh modlitbu Petrovu? v. 40—42.

SLOUŽÍCÍ ŽENY

7. Který pohostinný dům sloužil věřícím v Jeruzalémě za místo shromažďování? Sk. 12, 12.

Maria, matka Jana Marka, byla sestrou nebo sestřenicí Barnabáše (Kol. 4, 10). Zdá se, že byla zámožná jako Barnabáš. Dům byl zřejmě dost veliký k tomu, aby mohl sloužit prvotní církvi křesťanské za místo shromažďování.

8. Jak se jmenovala první žena v Evropě, která uvěřila evangeliu? Sk. 16, 11—14.

Ze skupiny věřících, kteří se shromažďovali k modlitbám u řeky, vynikala svou vírou zvláště Lýdie. — Další ženy sboru ve Filippis jmenuje Pavel k Fil. 4, 2. 3.

9. Oč prosila Lýdie posly evangelia, když spolu s jinými byla pokřtěna? Sk. 16, 15.

Přání Lýdie přijmout do svého domu čtyři evangelisty, Pavla, Sílu, Timotea a Lukáše, svědčí o tom, že byla zámožnou a obětavou ženou. Její chování je výrazem lásky ke Kristu a k evangeliu.

KRISTOVI SPOLUPRACOVNÍCI

10. Které spolupracovníky našel Pavel při své první návštěvě v Korintě? V čí službě byli všichni spojeni? Sk. 18, 1—3.

11. Kam se odebral Pavel po dlouhém a úspěšném kázání evangelia v Korintě? Kdo jej doprovázel? Sk. 18, 18. 19.

Skutečnost, že zde je zvláštní zmínka i o Priscille, vede nás k závěru, že musela být Duchem Božím naplněnou ženou, která měla velký úspěch. Tito věrní pomocníci jsou pro svou nezištnou horlivost ve službě Ježíšově příkladem pro mnohé. •

12. Jaký úkol připadl Priscille a Akvilovi, když proslulý Apollo navštívil Efezus? Sk. 18, 24—26.

Poučen o Kristu dosáhl Apollo jasnějšího poznání Písma a stal se jedním z nejmocnějších obhájců křesťanské víry.

13. Kterými slovy ocenil později Pavel misijní práci Priscilly a jejího manžela? Řím. 16, 3. 4.

Kdy tito věrní spolupracovníci nasadili život za Pavla, to nám není známo. Je možné, že to bylo tehdy, když na něj zaútočili Židé v Korintu nebo v době povstání v Efezu. Sk. 18, 12—16; 19, 29—40.

14. Jmenuj několik žen prvotní církve křesťanské, jejichž zbožnost a horlivost je zvláště zdůrazňována. Řím. 16, 1. 2; Fil. 4, 2. 3; 2. Tim. 1, 5.

K p ř e m ý š l e n í : Hřích podvodu u Ananiáše a Zafiry byl rychle potrestán. Kdo lže, prodává svou duši za směšně nízkou cenu. Jak se Bůh dívá na službu, kterou koná člověk v nezištné lásce? Při zmrtvýchvstání dá Bůh všem pomocníkům přehojnou odměnu. Žádný dobrý čin nezůstane u Boha bez povšimnutí. „Neošetmetná víra“ („víra nepokrytecká“ dle Žilky), která z Boží milosti utvářela život babičky Loidy a matky Euniky, rozvinula a osvědčila se také v životě mladého Timotea.